

Asikkala Syttänne
Kivikautisen ja varhaismetallikautisen asuinpaikan koekaivaus
Katja Vuoristo 2006

Sisällys

Arkisto- ja rekisteritiedot	1
Karttaote asuinpaikan sijainnista	2
1. Johdanto	3
2. Kohteen sijainti ja maasto	2
2.1. Vesistöhistoria	2
3. Vuoden 2006 tutkimukset	5
3.1. Kaivausmenetelmät	5
3.2. Kaivausalueet ja niistä tehdyt havainnot	6
3.3. Asuinpaikan löydöt	8
4. Yhteenveto	9
Kuvaluettelot	10
Karttaluettelot	13
Kartat	14
Kuvataulut	28

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

KOHTEEN PERUSTIEDOT

Kohde: Syttänne

Muinaisjäännösrekisteritunnus: 16 01 0019

Muinaisjäännöstyyppi ja ajoitus: Asuinpaikat, moniperiodinen (myöhäiskivi- ja varhaismetallikausi)

Rauhoitusluokka: 2

Peruskartta: 312101 Karilanmaa

Tutkitun alueen keskikoordinaatit: pkoo 6800 430, ikoo 3422 055, Z = 81–83 m mpy

Etäisyystieto: Asikkalan kirkosta n. 11,3 km pohjoiskoilliseen

OMISTAJATIEDOT (tietolähde: Maanmittaustoimisto 21.3.2007)

Kunta ja kylä: Asikkala, Pulkkila

Tila 1: 16-413-9-49, Suvilahti

Omistaja 1: Marja Liisa Lehtovirta (osoitetiedot eivät saatavilla)

Tila 2: Suojelualuekiinteistö 16-891-1-2, Päijänteen kansallispuisto

Omistaja 2: Suomen valtio / Metsähallitus

Omaisuus- ja henkilöstöpalvelut, PL 94, 01301 Vantaa

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre 1971, inventointi KM 19284

Anu Kehusmaa 2004, inventointi

KOEKAIVAUS 2006

Kaivauksenjohtaja: Katja Vuoristo

Aika: 24.7.–4.8.2006

Muinaisjäännösalueen laajuus: n. 0,25 ha

Löydöt: KM 36537:1–71

Kuvat: mustavalkonegatiivit 142858–142897, diapositiivit 58413–58448

KIRJALLISUUS

Eronen, Matti & Matiskainen, Heikki 1979. Luonnonolosuhteiden kehitys Etelä-Päijänteellä ja Vesijärven ympäristössä jääkauden lopusta nykyaikaan. Lahden museo- ja taidelautakunta, tutkimuksia XIV. Lahti.

Heinonen, Jouko 1997. Päijät-Häme. Unohdettu maakunta. Päijät-Hämeen synty, valloitus, unohdus ja uuden nousun alku. Jyväskylä.

Matiskainen, Heikki 1979. Päijänteen arkeologinen rannansiirtymiskronologia. Lahden museo- ja taidelautakunta, tutkimuksia XVI. Lahti.

Saarnisto, Matti 2004. "Muinainen Kymijoki." Ammoin Ankkapurhassa. Kymenlaaksossa kivikaudella. Helsinki.

Siiriäinen, Ari 1974. "Archaeological Background of Ancient Lake Päijänne and Geological Dating of the Meso/Neolithic Boundary in Finland." Studies Relating to Shore Displacement and Stone Age Chronology in Finland. Helsingin yliopiston arkeologian laitos, moniste N:o 10. Helsinki.

LÄHESTYMISKARTTA

Asikkalan Syttänen asuinpaikan sijainti on merkitty sinisellä ympyrällä.

Mk 1:200 000

1.Johdanto

Asikkalan Pulkkilanharjulla tutkittiin kesällä 2006 kahden viikon ajan Syttänen myöhäiskivi- ja varhaismetallikautista asuinpaikkaa, koska Tiehallinnon Hämeen tiepiiri suunnittelee Vääksy-Sysmä - maantien 314 parantamista. Nykyisen maantien viereen on suunniteltu kevyenliikenteen väylää, jonka Museovirasto totesi kulkevan todennäköisesti Syttänen muinaisjäännöksen poikki. Asuinpaikan kohdalla tiealueen reuna on vajaan 10 metrin päässä maantien itälaidasta ja suunniteltu 2,5 metriä leveä kevyenliikenteenväylä sijaitsee n. 1,5 metrin päässä tiestä. Tämä tarkoittaa sitä, että suurimmat maanmuokkaustoimenpiteet kohdistuvat 1–5 metrin päähän tienreunasta.

Koekaivaus tehtiin 24.7.–4.8.2006. Tutkimusten tarkoituksena oli selvittää oliko asuinpaikka säilynyt sen poikki rakennetusta maantiestä huolimatta ja ulottuiko muinaisjäännös tulevan kevyenliikenteen väylän kohdalle. Muinaismuistolain (295/63) 15 §:n mukaisesti tutkimusten kustannuksista vastasi hankkeen toteuttaja eli Tiehallinnon Hämeen tiepiiri. Työn kokonaiskustannukset olivat 16 700 €. Summa sisälsi varsinaisen kenttätyön lisäksi muutaman päivän esityöskentelyn, johon kuului arkistomateriaalin läpikäyminen ja käytännönjärjestelyt sekä neljän viikon jälkityön, johon kuului mm. raportin laadinta ja löytöjen sekä kuvien luettelointi. Maastotöistä vastasi FM Katja Vuoristo ja apulaistutkijana toimi Huk Hanna Kelola, joka vastasi karttojen piirtämisestä sekä jälkityövaiheessa niiden digitoimisesta ja löytöjen putsauksesta. Kaivajina toimivat Ninni Närväinen, Lassi Närväinen sekä Santeri Vanhanen. Lisäksi he auttoivat kaivausalueiden dokumentoinnissa. Kaivauksilta talteen otetut löydöt on luetteloitu KM-päänumerolle 36537. Koekaivausten jälkeen Pulkkilanharjulla tehtiin viikon pituinen arkeologinen inventointi tulevan kevyenliikenteenväylän linjalla. Tästä on jätetty erillinen raportti.

Syttänen asuinpaikka on löytynyt vuonna 1971, jolloin Matti Huurre löysi Asikkalan inventoinnin yhteydessä Asikkala-Sysmä-maantien tielinjaleikkauksesta kuonaa, piitä, kvartsiesineitä ja -iskoksia, palanutta luuta ja savea sekä mahdollisten valinmuottien kappaleita. Huurre on rajannut asuinpaikan ulottumaan maantien molemmille puolille. Anu Kehusmaa on inventoinut paikan vuonna 2004 ja paikan todettiin säilyneen tien ja ojanrakentamisesta huolimatta melko hyvin. Maantien länsipuolella todettiin olevan maakumpare, joka on todennäköisesti syntynyt tienrakentamisen yhteydessä. Maakasaa tutkittiin kairaamalla ja huuhtoutumiskerroksen havaittiin säilyneen ehjänä sen alla. Muinaisjäännöksen raja-entisellään eli melko pienialaisena tien molemmin puolin ulottuvana alueena.

Helsingissä 26.4.2007

K. Vuoristo, FM

2. Kohteen sijainti ja maasto

Syttänneen asuinpaikka sijaitsee Asikkalan kirkonkylästä runsaat 11 km pohjoiskoilliseen Pulkkilanharjulla Päijänteen Asikkalanselän rannalla. Pulkkilanharju on noin 8 kilometriä pitkä ja muinaisjäänös sijaitsee sen keskivaiheilla harjun leveimmässä osassa Liipolanniemen pohjoispuolella sijaitsevan lahden pohjukassa. Kohteen eteläpuolella kulkee Liipolanniemessä sijaitseville kesämökeille vievä Valorannantie, jonka eteläpuolella ovat Pulkkilanharjun ainoat pellot.

Pulkkilanharjun poikki kulkee Asikkalasta Sysmään vievä maantie 314 ja asuinpaikan on arveltu ulottuvan sekä tien länsi- että itäpuolille. Päijänteen kansallispuiston raja kulkee asuinpaikan kohdalla maantien länsipuolella ja aivan kohteen pohjoispäässä kansallispuiston raja siirtyy myös tien itäpuolelle.

Maaperältään Pulkkilanharju on pääasiassa moreenisoraa, mutta paikoin se on hieman hiekkaisempaa, kuten myös Syttänneen asuinpaikan kohdalla. Tien itäpuolella on nähtävissä kaksi matalaa rantaterassia, joista ylempi jatkuu rikkonaisena myös maantien länsipuolelle. Alemman terassin itäpuolella maasto muuttuu kosteammaksi rantaan mentäessä ja tällä alueella kasvaa mm. lepikkoa ja aivan rannassa kaislikkoa. Terasseilla kasvaa melko tiheästi puita, joista valtaosa on mäntyjä. Aluskasvillisuutena paikalla kasvaa mustikkaa sekä muita varpuja ja sammalta. Etelämpänä kasvillisuus muuttuu heinikkoiseksi koivumetsäksi.

2.1. Vesistöhistoria

Jääkauden jälkeen Päijänteen järviällä kuului aluksi Yoldiamereen. Valtameren ja Yoldiameren yhdistävät salmet kuroutuivat kuitenkin hiljalleen umpeen, jolloin Itämeren altaaseen syntyi makeavetinen Anculysjärvi (8900–7600 eKr.). Anculysvaiheen aikana vedenpinta nousi ja tulva saavutti huippunsa n. 8250 eKr, jolloin vesi ulottui Lahdessa Salpausselän juurelle. Päijänne oli aluksi Anculysjärven lahti, mutta maankohoamisen seurauksena se muodostui Anculysvaiheen lopulla omaksi erilliseksi järveksi.

Keski-Suomen eteläosissa maankohoaminen oli nopeaa, mikä aiheutti vesien virtauksen etelästä pohjoiseen. Päijänteen lasku-uoma oli aluksi Pihtiputaalla ja vedet laskivat Kalajoen kautta Pohjanlahteen, mutta Pohjanlahden rannan nopea kohoaminen pohjoisessa aiheutti sen, että lasku-uoma mataloitui ja vedenpinta Päijänteessä alkoi nousta. Vedenpinnan nousu oli suurinta järviältäan eteläosissa, koska maanpinnan kohoaminen oli siellä pienintä. Päijänteen altaan kuroutuessa omaksi järveksen oli järven eteläosassa vedenpinta nykyistä alempana (3–5 m) eli monet nykyiset rantavesialueet olivat tuolloin vielä kuivaa maata. Vedenpinta kohosi kuitenkin hiljalleen ja laajat alueet Päijänteen eteläpäässä jäivät veden alle. Muinais-Päijänne oli laajimmillaan 8500–6900 vuotta sitten, jolloin myös Muinais-Saimaan vedet laskivat Päijänteen kautta aluksi Pohjanlahteen ja myöhemmin Itämereen ennen Vuoksen puhkeamista n. 3800 eKr. Vedenpinnan ollessa huipussaan Päijänteen pinta oli huomattavasti nykyistä korkeammalla ja Asikkalan kirkonkylän kohdalla järven korkeus on ollut korkeimmillaan n. 90 m mpy eli runsaat 10 m nykyistä ylempänä. Ylimmän transgressiorannan eli Muinais-Päijänteen maksimikorkeuden on katsottu ajoittuvan mesoliittisen ja neoliittisen kivikauden vaihteeseen, tosin vanhimpaan

varhaiskampakeraamiseen aikaan ajoittuvia asuinpaikkoja tunnetaan Etelä-Päijänteen alueelta myös korkeimman muinaisrantavyöhykkeen tuntumasta.

Pohjanlahdella ranta nousi Kaakkois-Suomea nopeammin, minkä vuoksi Suomi kallistui vuosituhansien ajan kaakkoon päin. Tästä johtuen vedet alkoivat nousta maan kaakkoisosissa ja Päijänteen vedet nousivat Heinolan harjua vasten murtaen sen lopulta. Harjun murruttua Päijänteen vedet alkoivat virrata Suomenlahteen Kymijokea pitkin n. 4900 eKr. ja vedenpinta alkoi laskea. Heinolanharjun puhkeamisen jälkeen ei Päijänteellä ole tapahtunut transgressiota. Järvenpintaa on alennettu keinotekoisesti vuosien 1832–1838 aikana, jolloin vedenpinta laski n. 1,5 metrillä Kalkkistenkosken perkauksen yhteydessä. Päijänteen nykyisen pinnan korkeus on keskimäärin 78,2 m mpy.¹

3. Vuoden 2006 tutkimukset

3.1. Kaivausmenetelmät

Koekaivaus aloitettiin tutustumalla tutkittavaan alueeseen, joka oli määritelty ennen kaivausten aloittamista maantien itäpuolelle paaluvälille 4900–5100 eli 200 metrin pituiselle kaistaleelle. Jo maaston perusteella voitiin todeta, ettei asuinpaikka todennäköisesti jatku aivan pylvään 5100 kohdalle, sillä paikalla havaittava terassi kääntyi tätä aikaisemmin tietä kohden jatkuen maantien länsipuolelle. Terassin pohjoispuolella maantien vierus laski jyrkästi rantaan. Muualla sen sijaan oli nähtävissä selkeät terrassimuodostumat paikoin sakeasta risukosta huolimatta. Maastohavaintojen jälkeen tutkimukset aloitettiin tekemällä koko tarkasteltavalle alueelle n. 10 metrin välein koepistoja, joiden tulosten perusteella valittiin varsinaisten kaivausalueiden ja koekuoppien paikat. Kaivettavat alueet sijoitettiin tiealueen sisäpuolelle sellaisiin kohtiin, joissa ei kasvanut puita ja jotka sijaittivat mahdollisimman lähellä tulevaa kevyenliikenteenväylää. Kaivausalueita ei tehty selkeästi rikkoontuneeseen maastoon, kuten esimerkiksi ojanpenkkaan. Paikalla tutkittiin yhteensä 30 m².

Kaivausalueilta poistettiin aluksi turve lapioiden ja kaivauslastojen avulla, lukuun ottamatta koekuoppia 3–4, jotka kaivettiin lähes kokonaan lapiolla pohjaan saakka. Turpeenpoiston jälkeen kaivamista jatkettiin viiden senttimetrin paksuisissa kerroksissa ja turpeen (= krs 0) alta paljastunut pinta oli taso 1, jonka jälkeen tuli kerros 1 jne. Alueet kaivettiin puhtaaseen pohjahiekkaan saakka ja kaikki turpeenalainen maanaines seulottiin. Seulamaat kasattiin pressujen päälle, joista ne siirrettiin myöhemmin takaisin kaivetuille alueille.

---

¹ Eronen & Matiskainen 1979: 7–16, Heinonen 1997: 17–18, Matiskainen 1979: 1–5, 16, Saarnisto 2004: 38, Siiriäinen 1974: 124–126.

Kaivetut tasot dokumentointiin valokuvaamalla ja piirtämällä niistä kartat. Alueiden dokumentoiminen oli hankalaa, koska kesä oli erittäin kuiva ja likamaa-alueiden havaitseminen oli sen vuoksi vaikeaa. Tasot jouduttiin kastelemaan kuvaamista ja piirtämistä varten suihkepullolla. Valokuvaamista hankaloitti myös kirkas auringonpaiste, joka loi voimakkaita varjoja tiheiden puiden välistä. Alueita jouduttiin varjostamaan pressuilla kuvaamista varten.

Tutkittavan alueen koordinaatisto oli satunnainen ja se aloitettiin kaivausalueen 1 koilliskulmasta, jonka koordinaateiksi valittiin $X = 5000$ ja $Y = 1000$. Koordinaatiston pohjois- eli X-linjan suunta oli kutakuinkin tulevan kevyenliikenteenväylän suuntainen, joten karttapohjoinen oli 17 astetta. Korkeuskiintopiste mitattiin Päijänteen pinnasta 28.7.2006, jolloin veden korkeus oli 78,36 m mpy. Kiintopiste siirrettiin maantien vieressä ja kaivausalueen 1 pohjoispuolella sijaitsevan kilometripylvään päälle (= 84,04 m mpy). Lisäksi toinen apukiintopiste mitattiin Valorannatien laidassa olevaan kiveen, jonka korkeudeksi mitattiin 84,11 m mpy. Korkeusluvut mitattiin vaaituskoneella absoluuttisina kaivauskarttoihin.

Kaivausalueella käytettiin keltaisia huomioliivejä, koska paikka sijaitsi aivan maantien vieressä ja varsinkin korkeuksia vaaittaessa jouduttiin liikkumaan myös tien varrella ja maantieojassa. Alueelle pystytettiin kaivausten alkaessa tietyömaamerkit sekä alennetut nopeusrajoitukset, jotka lisäsivät osittain turvallisuutta.

3.2. Kaivausalueet ja niistä tehdyt havainnot

Kaivausalue 1 tehtiin maastossa näkyvän ylemmän terassin keskiosaan niin lähelle maantietä ja sen vieressä olevaa ojaa kuin mahdollista. Alue sijoittui tulevan kevyenliikenteenväylän itäreunaan ja sen ulkopuolelle tiealueen rajan sisäpuolelle. Tälle paikalle lapiolla tehdystä koepistosta löytyi muutama kvartsi-iskos. Kuopassa oli myös havaittavissa värjäytyntä hiekkaa. Muista alueelle tehdyistä koepistoista ei saatu talteen esinelöytöjä eikä niissä havaittu myöskään likamaata. Kaivausalue 2 sijaitsi maantien ja Valorannantien risteyksen koillispuolella aivan maantieojan vieressä jääden kokonaisuudessaan tulevan kevyenliikenteenväylän rajojen sisäpuolelle. Sen sijaan tiealueen rajojen sisäpuolella kaivetut koekuopat 1–4 jouduttiin maastollisista syistä tekemään hieman ulommas väylästä.

Kaivausaluetta 1 avattiin yhteensä 18 m². Alueen koordinaatit ovat 5000–5010 / 998–1001 ja sen eteläpää oli vain metrin levyinen, kun taas pohjoisosa oli hieman leveämpi. Alue sijoitettiin maastoon siten, että se oli mahdollisimman lähellä tien vieressä olevaa ojaa. Turpeenpoiston jälkeen tasossa 1 paljastui pienehkö punertava likamaa-alue ruudussa 5006 / 999. Sen länsipuolella oli ojankaivuusta kasattua soraa ja muualla hiekka oli värjäntynyt puunjuurista ja turpeesta ruskean ja harmaan kirjavaksi. Sekoittuneen hiekkakerroksen alta tuli esiin tasossa 2 laajat likamaa-alueet kaivausalueen itäreunassa. Muualla jatkui edelleen ojasta kaivettu sorakerros, jonka kohdalla tuli tasossa 4 esiin puhdas karkea hiekka. Itäreunan likamaa-alueet jatkuivat aina kerrokseen 5 saakka, mutta tasossa 6 ne olivat kadonneet kokonaan lukuun ottamatta pientä hiilialuetta kaivausalueen keskivaiheilla. Likamaiden alta paljastui puhdas pohjahiekka. Jo turvekerroksesta löytyi muutamia asuinpaikkaan viittaavia löytöjä, kuten kvartsi-iskoksia ja

asbestisekoitteinen saviastianpala. Lisäksi siitä löytyi hevosenkengännaula, joka kuuluu historialliseen aikaan. Kerroksesta 1 saatiin kvartsi-iskosten lisäksi talteen lisää asbestisekoitteista keramiikkaa sekä myös palanutta savea, kvartsiesine ja palanutta luuta. Löytöjä tuli aina viidenteen kerrokseen saakka, jossa likamaa-alueet alkoivat vaalentua ja pienentyä. Valtaosa alueelta 1 löydetystä keramiikasta sijaitsi kaivausalueen itäreunan punertavassa likamaassa, jonka todettiin jatkuvan kaivausalueen pohjois- ja itäpuolille.

Kaivausalueen 2 koordinaatit olivat 4964–4970 / 995–996 ja alueen laajuus oli yhteensä 6 m². Paikalta poistetun turpeen alta paljastui kirjavaa, paikoin saven ja siltin sekaista, hiekkaa. Tasossa 2 alue muuttui hiekkaisemmaksi, jonka jälkeen tasossa kolme tuli vastaan puhdas pohjahiekka ja siltti. Paikalta ei tullut löytöjä. Alueen 2 kohta on todennäköisesti sekoittunut ojan kaivamisen yhteydessä.

Koekuoppa 1 (4983–4984 / 999–1001) tehtiin kutakuinkin kaivausalueiden 1 ja 2 väliin ylemmän terassitasanteen eteläpäähän. Paikalla avattiin 2 neliömetrin kokoinen alue. Turpeenpoiston jälkeen alueen itäreunasta paljastui punaruskea likamaa, joka laajeni tasoon 2 mentäessä koko alueen peittäväksi. Tasossa 3 likamaa-alue alkoi heiketä ja tasoon 5 mennessä se oli kadonnut kokonaan. Koekuopasta 1 saatiin talteen kvartsi-iskoksia.

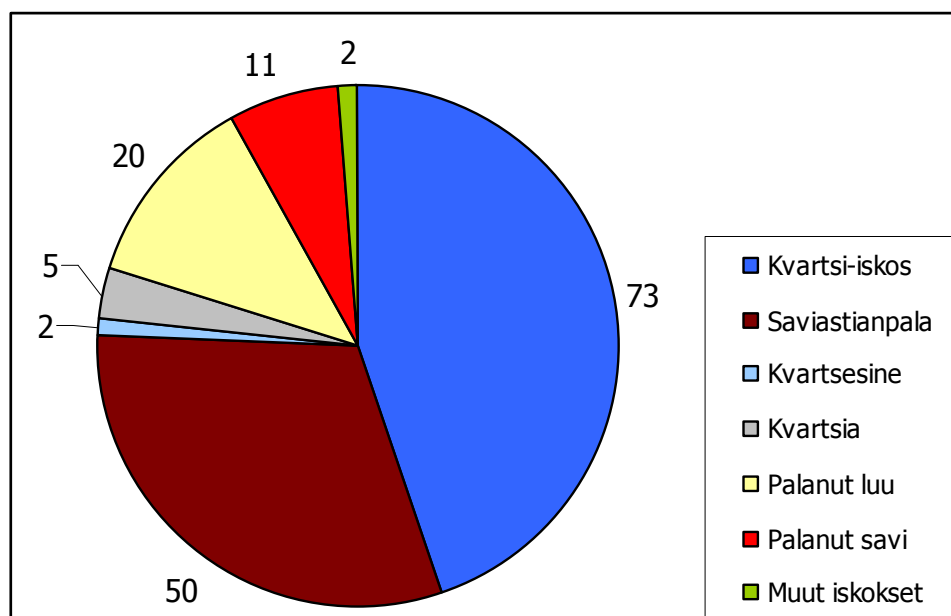
Koekuoppa 2 (5029–5030 / 1001–1003) sijaitsi kaivausalueen 1 koillispuolella maantien rakentamisen tai ojankaivuun yhteydessä syntyneen maavallin vieressä. Paikalla avattiin 2 neliömetrin kokoinen alue. Turpeenpoiston jälkeen tasossa 1 paljastui punertavaa likamaata, joka jatkui kerrokseen 3 saakka, minkä jälkeen tasossa 4 paljastui puhdas pohjahiekka. Alueelta saatiin talteen kvartsi-iskoksia sekä kvartsi-esine.

Koekuoppa 3 (5047–5048 / 1003–1004) sijaitsi ylemmän terassitasanteen pohjoispäässä ja koekuoppa 4 (5063–5064 / 1003–1004) alemman terassin pohjoispäässä. Koekuopasta 3 tuli heti turpeenpoiston jälkeen vastaan puhdas siltin sekainen sora ja koekuopassa 4 oli tasossa 1 havaittavissa heikkoa punertavaa hiekkaa, jonka reunassa oli hieman hiiltä. Kyseessä on mahdollisesti puun värjäämä alue. Tasossa 2 likamaa oli hävinnyt kokonaan. Koekuopista 3–4 ei saatu talteen löytöjä.

3.3. Asuinpaikan löydöt

Matti Huurre löysi vuoden 1971 inventointinsa yhteydessä alueelta tielinjaleikkauksesta runsaasti asuinpaikkaan viittaavia esinelöytöjä. Hän keräsi paikalta lähes 100 palaneen savenpalaa, 40 kpl kvartsi-iskoksia, 33 kpl palanutta luuta, kvartsikaapimen, osin hiotun kivenpalan ja pii-iskoksen. Lisäksi paikalta löytyi 8 kpl mahdollista rautakuonaa ja 9 kpl mahdollisten valinmuottienpaloja. Löytöjen perusteella asuinpaikka on ajoitettu kivi- ja varhaismetallikautiseksi.

Vuoden 2006 kaivausten löydöt olivat tyypiltään hyvin samankaltaisia kuin inventointilöydötkin. Suurimman löytöryhmän muodostivat kvartsi-iskokset, joita löytyi yhteensä 73 palaa. Toiseksi eniten löytyi asbestisekoitteisia saviastianpaloja, jollaisia ei aikaisemmin ollut paikalla havaittu. Joissakin paloissa on koristeina syviä kuoppapainanteita tai kampamaista leimaa, lisäksi muutamissa paloissa on mahdollisesti tekstiilipainannetta. Kyseessä näyttäisi olevan kivikauden loppupuolelle ajoittuva Pöljän keramiikka (3100–1900 eKr.). Edellä mainittujen löytöjen lisäksi kaivausalueilta kerättiin talteen yksi kivilaji- ja pii-iskos, palanutta luuta ja savea, sekä muutama retusoitu kvartsiesineenpala ja raaka-aineena käytettyä kvartsia. Kaikki saviastianpalat löytyivät kaivausalueelta 1, mutta muita löytöjä saatiin talteen myös koekuopista 1 ja 2. Vuoden 1971 inventoinnissa havaittuja kuonan- tai valinmuottien paloja ei kaivausten yhteydessä tavattu.

Kaavio Syttänen asuinpaikan vuoden 2006 löytöjen jakautumisesta kappaleittain.

4. Yhteenveto

Asikkalan Syttänen kivi- ja varhaismetallikautisella asuinpaikalla kaivettiin vuoden 2006 heinä- ja elokuun taitteessa yhteensä kahden viikon ajan suunnitellun kevyenliikenteenväylän kohtaa maantien 314 itäpuolella. Koekaivaukset rahoitti muinaismuistolain mukaisesti hankkeen toteuttaja eli Tiehallinnon Hämeen tiepiiri. Kenttätöihin osallistui kaivaustenjohtajan lisäksi piirtäjä sekä kolme kaivajaa. Kaivausolosuhteet olivat kuivan ja kuumen kesän vuoksi haastavat.

Tutkimusten tarkoituksena oli selvittää muinaisjäännöksen laajuus sekä säilyneisyys rakennettavalla alueella. Maantien länsipuolella, Päijänteen kansallispuiston alueella, ei tehty tutkimuksia, koska tien parantamistyöt eivät ulotu sille puolelle. Tämän vuoksi asuinpaikan jatkuminen länteen päin perustuu edelleen Matti Huurteen vuonna 1971 tekemään arvioon. Maantien itäpuolella muinaisjäännöksen rajat laajenivat kaivaustulosten perusteella etelään päin.

Syttänen asuinpaikka sijaitsee kahdella itään päin viettävällä muinaisrantaterassilla, jotka kohoavat hieman yli 80 metriä merenpinnan yläpuolelle. Päijänteen korkeus on hieman yli 78 m mpy ja järvenrantaan on matkaa terasseilta 20–40 metriä. Alueelle tehtiin kaksi kaivausaluetta ja neljä koekuoppaa ylemmän terassitasanteen päälle rakennettavan kevyenliikenteenväylän ja tiealueen rajojen sisäpuolelle. Kaivaustulosten perusteella näyttäisi siltä, että muinaisjäännös on säilynyt parhaiten terassin keskivaiheilla, jossa sijaitsevat kaivausalue 1 sekä koekuopat 1 ja 2. Näiltä alueilta saatiin talteen asuinpaikkalöytöjä, kuten asbestisekoitteista keramiikkaa sekä kvartsi-iskoksia. Lisäksi niistä paljastui selkeitä likamaa-alueita, jotka jatkuivat kaivettujen alueiden ulkopuolelle. Saviastianpalat näyttäisivät koristelun perusteella olevan ns. Pöljän keramiikkaa, joka ajoittuu kivikauden loppupuolelle 3100–1900 eKr. Asuinpaikalta on aikaisemmin löytynyt mahdollista rautakuonaa sekä valinmuottienpaloja, jotka viittaavat asumisen jatkuneen alueella myös varhaismetallikaudella.

Koekaivausten perusteella voidaan todeta, että Syttänen asuinpaikka on säilynyt melko hyvin maantien rakentamisesta huolimatta. Aivan maantien vieressä se ei ole säilynyt. Mikäli kevyenliikenteenväylä rakennetaan suunnitelmien mukaisesti 1,5 metrin päähän maantien itäreunasta ja sen leveys tulee olemaan 2,5 metriä, niin se ei tuhoa muinaisjäännöstä, joka alkaa n. 5 metrin päässä maantienreunasta. Tienrakentamisen yhteydessä tulisi kuitenkin huomioida, että muinaisjäännös on säilynyt hyvin tiealueen rajan ja kevyenliikenteenväylän välisellä alueella eli tällä alueella tulisi välttää maanpinnan turhaa rikkomista, jotta turpeen alaiset kulttuurikerrokset säilyisivät mahdollisimman ehjinä.

Tutkimusten tulosten perusteella maantien 314 parannushankkeelle ei ole muinaismuistolain mukaista estettä.

Mustavalkonegatiivit

<u>Negat.nro</u>	<u>Kuvaus</u>	<u>Suunta</u>	<u>Kuvaaja</u>	<u>Päiväys</u>
142858	Kaivausaluetta 1 (5000-5010/1000-1001) avataan.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	25.7.2006
142859	Sama kuin edellä.	Koillisesta	K. Vuoristo	25.7.2006
142860	Yleiskuva, tutkittavan alueen pohjoisosa.	Luoteesta	K. Vuoristo	25.7.2006
142861	Yleiskuva, tutkittavan alueen keskiosa.	Pohjoisesta	K. Vuoristo	25.7.2006
142862	Alue 1 (5000-5006/1000-1001) tasossa 1.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	26.7.2006
142863	Alue 1 (5006-5010/998-1001) tasossa 1.	Itäkaakosta	K. Vuoristo	26.7.2006
142864	Alue 1 (5006-5010/998-1001) tasossa 1. Hanna Kelola kastelee aluetta piirtämistä varten.	Pohjoisesta	K. Vuoristo	26.7.2006
142865	Turpeen poistoa alueelta 2 (4964-4970/995-996).	Lounaasta	K. Vuoristo	26.7.2006
142866	Sama kuin edellä.	Pohjoisesta	K. Vuoristo	26.7.2006
142867	Alue 2 (4964-4970/995-996) tasossa 1.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	27.7.2006
142868	Alue 1 (5006-5010/998-1001) tasossa 2.	Itäkoillisesta	K. Vuoristo	27.7.2006
142869	Sama kuin edellä.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	27.7.2006
142870	Alue 1 (5000-5006/1000-1001) tasossa 2.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	27.7.2006
142871	Alue 2 (4964-4970/995-996) tasossa 2.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	28.7.2006
142872	Alue 1 (5006-5010/998-1001) tasossa 3.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	31.7.2006
142873	Alue 1 (5006-5010/998-1001) tasossa 3. Hanna Kelola, Ninni Närväinen ja Lassi Närväinen varjostavat kaivausaluetta pressulla.	siluoteesta	K. Vuoristo	31.7.2006
142874	Alue 1 (5000-5006/1000-1001) tasossa 3.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	31.7.2006
142875	Alue 2 (4964-4970/995-996) tasossa 3.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	31.7.2006
142876	Alue 1 (5006-5010/998-1001) tasossa 4.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	1.8.2006
142877	Alue 1 (5000-5006/1000-1001) tasossa 4.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	1.8.2006
142878	Alue 1 (5000-5006/1000-1001) tasossa 4.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	1.8.2006
142879	Alue 1 (5006-5010/998-1001) tasossa 5.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	1.8.2006
142880	Alue 1 (5000-5006/1000-1001) tasossa 5.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	1.8.2006
142881	Alue 1 tasossa 6.	Pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	2.8.2006
142882	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 1.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	2.8.2006
142883	Koekuoppa 2 (5029-5030/1001-1003) tasossa 1.	Itäkaakosta	K. Vuoristo	2.8.2006
142884	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 2.	Itäkaakosta	K. Vuoristo	2.8.2006
142885	Koekuoppa 2 (5029-5030/1001-1003) tasossa 2.	Itäkaakosta	K. Vuoristo	2.8.2006
142886	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 3.	Itäkaakosta	K. Vuoristo	2.8.2006
142887	Hanna Kelola piirtää alueen 1 itäprofiilia.	Koillisesta	K. Vuoristo	3.8.2006
142888	Ninni Närväinen ja Santeri Vanhanen kaivavat koekuoppaa 2.	Koillisesta	K. Vuoristo	3.8.2006
142889	Lassi Närväinen kaivaa koekuoppaa 1.	Koillisesta	K. Vuoristo	3.8.2006
142890	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 4.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	3.8.2006
142891	Koekuoppa 2 (5029-5030/1001-1003) tasossa 3.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	3.8.2006
142892	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 5.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	3.8.2006
142893	Koekuoppa 2 (5029-5030/1001-1003) tasossa 4 eli pohjaan kaivettuna.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	3.8.2006
142894	Koekuoppa 3 (5029-5030/1003-1004) tasossa 2.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	4.8.2006
142895	Koekuoppa 4 (5063-5064/1003-1004) tasossa 2.	Etelälounaasta	K. Vuoristo	4.8.2006
142896	Alue 1 täytettynä.	Pohjoisesta	K. Vuoristo	4.8.2006
142897	Sama kuin edellä.	Lounaasta	K. Vuoristo	4.8.2006

Diapositiivit

<u>Dianro</u>	<u>Kuvaus</u>	<u>Suunta</u>	<u>Kuvaaja</u>	<u>Päiväys</u>
58413	Turpeenpoistoa kaivausalueelta 1 (5000-5010/998-1001)	pohjoisesta	K. Vuoristo	25.7.2006
58414	Yleiskuva kaivausalueesta 1	luoteesta	K. Vuoristo	25.7.2006
58415	Yleiskuva kaivausalueesta 1	pohjoisesta	K. Vuoristo	25.7.2006
58416	Kaivausalueen 1 eteläosa (5000-5006/1000-1001) tasossa 1	itäkaakosta	K. Vuoristo	26.7.2006
58417	Kaivausalueen 1 pohjoisosa (5006-5010/998-1001) tasossa 1	idästä	K. Vuoristo	26.7.2006
58418	Turpeenpoistoa kaivausalueelta 2 (4964-4970/995-996)	lounaasta	K. Vuoristo	26.7.2006
58419	Turpeenpoistoa kaivausalueelta 2 (4964-4970/995-996)	pohjoisesta	K. Vuoristo	26.7.2006
58420	Kaivausalue 2 (4964-4970/995-996) tasossa 1	länsilounaasta	K. Vuoristo	27.7.2006
58421	Kaivausalueen 1 pohjoisosa (5006-5010/998-1001) tasossa 2	pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	27.7.2006
58422	Kaivausalue 1, yksityiskohtakuva kvartseista tasossa 2 ruudussa 5006/999	etelälounaasta	K. Vuoristo	27.7.2006
58423	Kaivausalueen 1 eteläosa (5000-5006/1000-1001) tasossa 2	pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	27.7.2006
58424	Kaivausalue 2 (4964-4970/995-996) tasossa 2	etelälounaasta	K. Vuoristo	28.7.2006
58425	Kaivausalueen 1 pohjoisosa (5006-5010/998-1001) tasossa 3	pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	31.7.2006
58426	Kaivausalueen 1 pohjoisosa (5006-5010/998-1001) tasossa 3. Pressua pitelemässä Ninni Närväinen, Hanna Kelola ja Lassi Närväinen.	länsiluoteesta	K. Vuoristo	31.7.2006
58427	Kaivausalueen 1 eteläosa (5000-5006/1000-1001) tasossa 3	pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	31.7.2006
58428	Kaivausalue 2 (4964-4970/995-996) tasossa 3	etelälounaasta	K. Vuoristo	31.7.2006
58429	Kaivausalueen 1 pohjoisosa (5006-5010/998-1001) tasossa 4	pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	1.8.2006
58430	Kaivausalueen 1 eteläosa (5000-5006/1000-1001) tasossa 4	pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	1.8.2006
58431	Kaivausalueen 1 eteläosa (5000-5006/1000-1001) tasossa 4	etelälounaasta	K. Vuoristo	1.8.2006
58432	Kaivausalueen 1 pohjoisosa (5006-5010/998-1001) tasossa 5	pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	1.8.2006
58433	Kaivausalueen 1 eteläosa (5000-5006/1000-1001) tasossa 5	etelälounaasta	K. Vuoristo	1.8.2006
58434	Kaivausalue 1 (5000-5010/998-1001) tasossa 6 (pohja)	pohjoiskoillisesta	K. Vuoristo	2.8.2006
58435	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 1	etelälounaasta	K. Vuoristo	2.8.2006
58436	Koekuoppa 2 (5029-5030/1001-1003) tasossa 1	itäkaakosta	K. Vuoristo	2.8.2006
58437	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 2	itäkaakosta	K. Vuoristo	2.8.2006
58438	Koekuoppa 2 (5029-5030/1001-1003) tasossa 2	itäkaakosta	K. Vuoristo	2.8.2006
58439	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 3	itäkaakosta	K. Vuoristo	2.8.2006
58440	Työkuva. Hanna Kelola piirtää kaivausalueen 1 itäprofiilia	koillisesta	K. Vuoristo	3.8.2006
58441	Työkuva. Santeri Vanhanen ja Ninni Närväinen kaivavat koekuoppaa 2	koillisesta	K. Vuoristo	3.8.2006
58442	Työkuva. Lassi Närväinen kaivaa koekuoppaa 1	koillisesta	K. Vuoristo	3.8.2006
58443	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 4	etelälounaasta	K. Vuoristo	3.8.2006

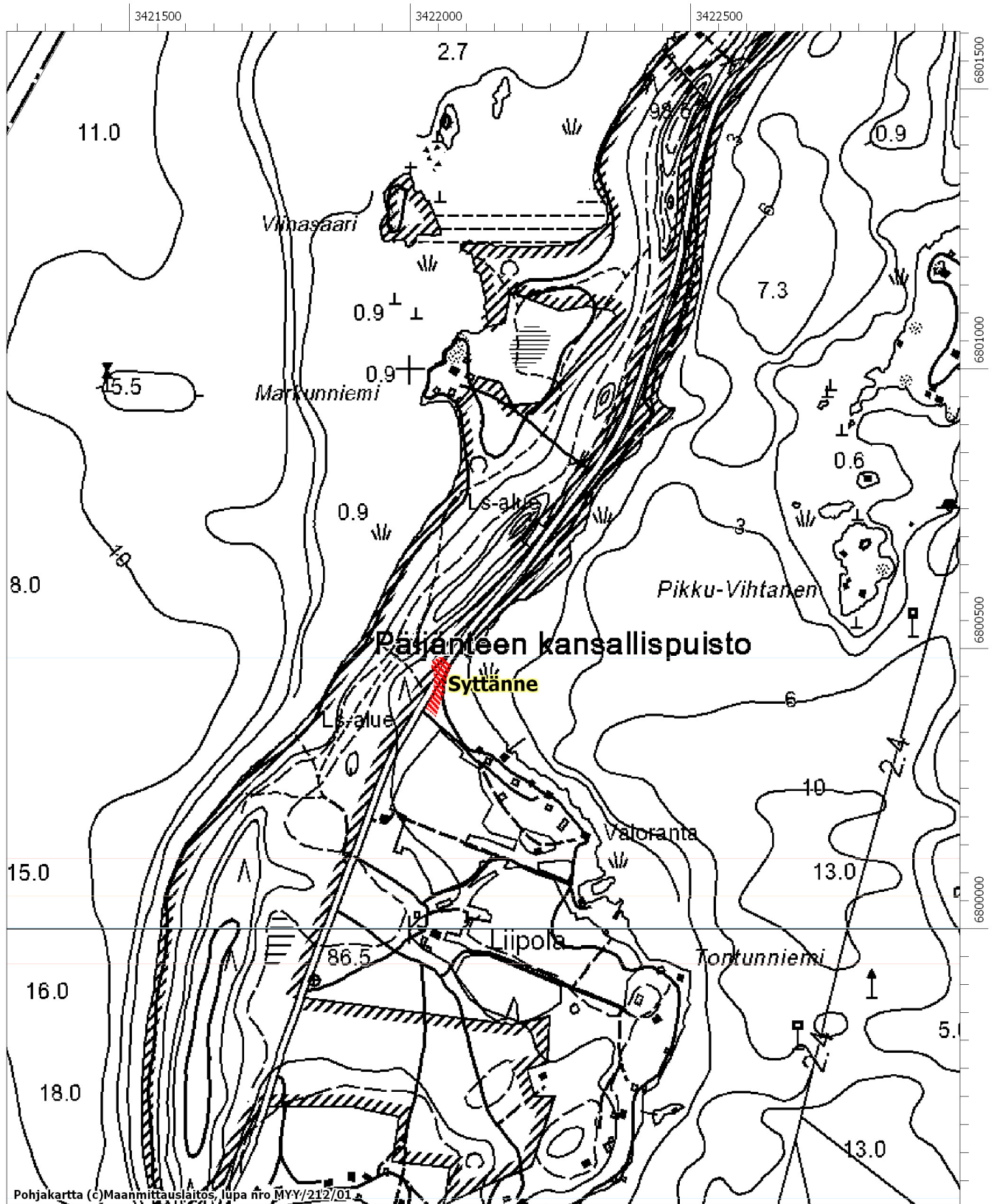
58444	Koekuoppa 2 (5029-5030/1001-1003) tasossa 3	etelälounaasta	K. Vuoristo	3.8.2006
58445	Koekuoppa 1 (4983-4984/999-1001) tasossa 5	etelälounaasta	K. Vuoristo	3.8.2006
58446	Koekuoppa 2 (5029-5030/1001-1003) tasossa 4 (pohja)	etelälounaasta	K. Vuoristo	3.8.2006
58447	Kaivausalue 1 (5000-5010/998-1001) täytettynä	pohjoisesta	K. Vuoristo	4.8.2006
58448	Kaivausalue 1 (5000-5010/998-1001) täytettynä	lounaasta	K. Vuoristo	4.8.2006

Karttaluettelo

	Kartta	Piirtänyt	Digitoinut	sivu
1	Peruskarttaote 3121 01 Karilanmaa	-	K. Vuoristo	14
2	Yleiskartta	H. Kelola	H. Kelola	15
3	Kaivausalue 1, pinta- ja pohjavaaitus	H. Kelola	H. Kelola	16
4	Kaivausalue 1, taso 1	H. Kelola	H. Kelola	17
5	Kaivausalue 1, taso 2	H. Kelola	H. Kelola	18
6	Kaivausalue 1, taso 3	H. Kelola	H. Kelola	19
7	Kaivausalue 1, taso 4	H. Kelola	H. Kelola	20
8	Kaivausalue 1, taso 5	H. Kelola	H. Kelola	21
9	Kaivausalue 1, taso 6	H. Kelola	H. Kelola	22
10	Kaivausalue 1, itäprofiili	H. Kelola	H. Kelola	23
11	Kaivausalue 2, pinta- ja pohjavaaitus sekä tasot 1–3	H. Kelola	H. Kelola	24
12	Koekuoppa 1, pinta- ja pohjavaaitus sekä tasot 1–5	H. Kelola ja S. Vanhanen	H. Kelola	25
13	Koekuoppa 2, pinta- ja pohjavaaitus sekä tasot 1–4	H. Kelola ja N. Närväinen	H. Kelola	26
14	Koekuopat 3–4	H. Kelola	H. Kalola	27

Peruskarttaote 3121 01 Karilänmaa

Asikkalan Syttänen asuinpaikansijainti on merkitty punaisella.

MK 1:10000